

47. UUSI ELÄVÄ MAASEUTU SYNTYY LUOMUSTA

Vuosikymmenten harharetki kemikaalien maailmaan alkaa olla loppuillaan, ja olemme palaamassa luonnonmukaiseen viljelyyn, luomuun.

Luomu käsittää kuitenkin paljon enemmän kuin vain viljelyn. Siihen kuuluu kaikki kasvien kasvattamisesta, ruoan tuottamisesta ja valmistamisesta eläinten hoitoon ja lääkitsemiseen, kaiken kaikkiaan eettisempään asennoitumiseen. Luomun myötä maaseutu seuraa herkemmin, mitä uutta maailmalta kuuluu ja kotimaassa kehitetään.

Se on tärkeää, sillä julkisen sektorin koneisto reagoi hitaasti, ja siksi maaseudun asukkaiden on itse pidettävä huolta uuden tiedon saannista ja omaksumisesta. Suurena uutisena on tämän vuoden aikana kerrottu suomalaisesta nyhtökaurasta, joka kotimaisena, proteiinirikkaana ja gluteenittomana kasvisruokana täyttää lähes kaikki toiveet.

Luomuviljelyynä nyhtökauran osatekijät, kaura, härkäpapu ja keltaherne, tarjoavat uusia viljelykohteita maaseudulle. Viljelyalan pysyessä vakiona toisia kasveja on vähennettävä. Kun samaan aikaan on edistyneen lääketieteen taholta tullut tieto, että meillä erityisesti suositetut rypsi- ja rapsiöljy ovatkin epäterveellisiä ja lisäksi paljon tuholaismyrkkyyä vaativia, on helppo vähentää rypsin ja rapsin viljelyä.

Samoin voidaan lisätä entisajan speltin viljelyä ja vähentää epäterveellistä nykyvehnää. Sokerijuurikaskin sokerin lähteenä joutaa pois, ja tilalle tulevat pavut ja herneet. Lehtikaali kasvaa pelloilla myöhäiseen syksyyn, ja punajuurilla on enemmän kysyntää kuin pystytään toimittamaan. Kasvihuoneiden tuotteet lisäävät tarjontaa vihanneksiin, salaatteihin ja yrtteihin.

Maito, nimen omaan luomutilojen kuumentamaton, aito maito on luku sinänsä. Koska suuret, valtakunnalliset tuotantolaitokset eivät ole kiinnostuneet asiakkaiden toiveista, vaan jatkavat omalla linjallaan, on luomutiloilla mahdollisuus hankkia oma asiakaspiirinsä. Luomutuotteet kirnuvoi, juustot ja jogurtit lehmän-, vuohen- ja lampaanmaidosta ovat terveellisiä, herkullisia ja virkistävän uusia tuotteita.

Ruoan arvostus on kauppaketjujen välikäsien seurauksena laskenut. Ruoan alkutuottaja, joka tekee raskaimman työn, saa pienimmän palkkion. Kun lähiluomumyynti lisääntyy, ja pääsemme lähemmäksi ruoan alkulähdettä, arvonanto kaikkea suurella työllä aikaan saatua ruokaa kohtaan kohoaa. Ruoka ei kasvakaan kaupassa, vaan maaseudun pelloilla, kasvihuoneissa, navetoissa ja kanaloissa.

Lähiluomun ansiosta jokainen alkaa tajuta, että ruoka vaatii monen ihmisen työn. Vain villiyrtilt, -marjat ja sienet kasvavat itsestään, mutta nekin pitää poimia ja käsitellä. Elävä maaseutu, Uusi Suomi, synnyttää kymmeniä tuhansia uusia, tuottavia työpaikkoja, myös vientiin. Kysymys kuuluukin, kuka viitsii tehdä? Odotammeko aasialaisia poimijoita ja töitten tekijöitä – ja itsellemme peruspalkkaa tyhjästä?

Ulla Grünstein
Helsinki

Lue lisää e-kirjan FERIA FINLAND – YHTEINEN PALAPELIMME näytesivuista täältä

Maaliskuussa 2013

MITÄ TOIVOMME VALTIOLTA – MITÄ VALTIO SAA MEILTÄ

Nykyajan trendin mukaan yritämme korjata tehtyjä virheitä tai epäkohtia yhä uusilla säännöillä ja pikaparannuksilla. Tämä koskee sekä sairauksia että yhteiskunnallisia ongelmia. On parempi mennä aivan asioitten juurille, ja kun perussyy on poistettu, korjautuu kaikki muukin siihen asiakokonaisuuteen liittyvä itsestään. Säännöt, byrokratia ja tuottamaton, turhauttava työ jäävät silloin pois. Luovuus, työnilo sekä niiden mukana korkeampi tuottavuus tulevat luonnollisena seurauksena tilalle.

Kaikki alkaa omasta kodista

Ferialähiköt ovat tämän päivän ekologinen asumismuoto. Suuri ero vanhaan käytäntöön on mahdollisuus kaikkien asuntojen vuokraamiseen. Lähikkökotien vaikutus perheiden elämään on yhtä suuri ja positiivinen kuin työaikareformin. Meidän ei tarvitse omistaa kotiamme. Tuskalla ja vaivalla maksaa korkoja ja lyhennyksiä lähes elämän tehtävänä. Pelätä koko ajan, että korot nousevat yli maksukykyemme. Pankit ovat se käenpoika, joka syö enemmän kuin muut, kasvaa ja voi hyvin toisten kustannuksella.

Paljon parempi kuin tuskailien omistaa on maksaa kohtuullista vuokraa valtion rakennuttamista lähikkökodeista. Kun lähikköjä rakennetaan ympäri Suomea useille paikkakunnille, on ihmisillä vapaampi mahdollisuus halutessaan muuttaa ja valita asuinpaikkansa ja kotinsa toiveittensa ja tarpeittensa mukaan. Ennen kaikkea jokainen tarvitseva saa oman kodin. Koti on se perusta ja turvapaikka, jota ilman ihmisen elämä on tuuliajolla. Mitkään säännöt tai direktiivit eivät voi auttaa, jos omaa kotia ei ole. Tämä on varmasti kaikkien helppo ymmärtää omakohteisesti sisäistämällä. Silloin on myös helppo ymmärtää, että yhteiskunnan, valtion, perusvelvollisuuksiin kuuluu järjestää koti kaikille. Myös valtiolle maksetut vuokrat menevät mielekkäämpään tarkoitukseen kuin pankeille maksetut, niitä lihottavat korot.

Kun asunnot rakennetaan ekologisesti, osaavasti ja huolella, ne kestävät ajan hammasta ilman jatkuvia korjauksia ja huoltokulut pysyvät kohtuuden rajoissa. Asukkaiden varat eivät ole sitoutuneina kodin seiiniin, vaan niitä voidaan käyttää

oman yrityksen perustamiseen ja toimintaan. Oma auto, ja kaksikin, jokaisessa perheessä, on lähiköissä tarpeetonta, sillä työpaikka on joko kotitalossa tai kivenheiton päässä lähicenterissä, missä myös lasten harrastukset ovat. Kun tämän lisäksi lähiliikenne on järjestetty ekologisesti minibusseilla ja autovuokraus toimii, on liikkuminen edullista ja joustavaa. Paljon rahaa säästyy perheelle vakuutuksissa, korjauksissa, huolloissa ja muissa autonpitomaksuissa – polttoainekuluissakin, kun turhat ajot jäävät pois – ja auto voidaan vuokrata kohtuuhintaan vain tarvittavina päivinä.

Miten työpaikat syntyvät lähiköissä

Lähikkö itsessään synnyttää työpaikkoja pienille yrityksille ja erikoisesti tupapiireille, sillä niitä on helppo perustaa eri aloille siten, että tupapiiri koostuu ihmisistä, jotka osaavat työssä tarvittavat asiat. Kaikkien ei tarvitse osata kaikkea. Otetaan esimerkiksi edellisessä kappaleessa mainittu autovuokraus. On helppo nähdä, että osaava ryhmä voi panna kuntoon edullisesti hankittuja, erikoisia ja erilaisia tarpeita varten varustettuja, vähitellen sähkökäyttöisiä autoja, jotka korjataan, huolletaan ja siistitään käyttöä ja vuokrausta varten.

Sopivan auton vuokraus lähiköasumisessa tulee käyttäjälle aina edullisemmaksi kuin oma auto, joka seisoo tarpeettomana suuren osan ajasta. Tämä on vain yksi esimerkki siitä, miten lähiköt synnyttävät uusia

työpaikkoja enemmän kuin nykyinen asumismuoto. Sivulla 90 on kaavio siitä, miten näitä työpaikkoja syntyy. Valtiolle lähiköt ovat tervetullutta asumista, sillä työttömyys ja sen kustannukset vähenevät koko ajan. Tupapiirien ansiosta jokainen löytää luonnollisella tavalla oman, oikean paikkansa. Näin vapautuvat varat valtio voi käyttää työaikareformiin ja lähikkörakentamiseen.

Lisää työpaikkoja syntyy

Työpaikkoja syntyy matkailun ansiosta Ferian sivuilla kerrotuilla toimenpiteillä: Feria Centereillä, Ferimart-verkostolla, nowaklinikoilla, täsmäturismilla, teemakuukausilla, herkkuviikoilla, ulkouimaloilla, juna-risteilyillä ja myös lähiköissä, sillä osa lähikön asunnoista on varattu matkailun käyttöön. Kaikilla yllämainituilla tavoilla maaseudun matkailuun syntyy vähitellen 100 000 uutta työpaikkaa, jotka pienyritysten ja tupapiirien kautta tuovat työn ja elinkeinon harjoittajilleen omalle kotiseudulle ja turisteja koko maahan.

Kun siirrytään sairaudenhoidosta uuteen terveydenhoitoon nowaklinikoilla, työllistetään ensin 50 000 koulutettua nowahoitajaa, ja vähitellen toiset 50 000 nowahoitajaa, jotka työllistyvät osittain terveyskeskusten, osittain tupapiirien kautta. Samanaikaisesti sairaudenhoitomenot laskevat, vähä vähältä yhä enemmän, kun päästään lääkkeettömän parantamisen järjestelmään. Tilanteessa, jossa nyt elämme – kun emme paremmasta tiedä – on vaikea uskoa, että pelkästään täysipai-

noisella lähiluomulla ja puhtaalla asuinympäristöllä voidaan kroonisia sairauksia torjua niin, että ne oikeastaan kokonaan häviävät. Mutta totuus on, että saasteista puhdas, oikein ravittu, stressitön ihminen ei sairasta, ei vanhanakaan – ei edes influenssaa. Lähiköasumisen ansiosta vähenevät myös liikenneonnettomuudet ja niitä seuraavat sairaalakulut ja sairauspoissaolot. Ja ennen kaikkea pari tuntia autossa istuttua aikaa vapautuu päivittäin lähityön ansiosta terveellisempiin asioihin, esimerkiksi lenkille ja harastuksiin koko perheen kanssa.

...ja vieläkin lisää

Työaikareformista syntyy lisää työpaikkoja jo aikaisemmin mainitulla tavalla. Jos esimerkiksi jollakin alalla, otetaan vaikkapa kaupan alalla, 300 000 henkilön työpaikat muuttuvat 2x6 tunnin järjestelmän mukaisiksi, tämä tarkoittaa 100 000 uuden työpaikan syntymistä. Silloin myymälät ovat avoinna ilman erikoisjärjestelyjä 12 tuntia vuorokaudessa. Selvää, helppoa ja tehokasta; ilman ylitöitä, lisäsääntöjä, -sopimuksia, -sovitteluja tai -aikatauluja.

Kuten myös aikaisemmin kerrottiin FERIAStar-luvussa, kymmenen mestarin ympärille voidaan muodostaa 100 hengen ammattitaitoinen ja osaava ryhmä mille tahansa tarvittavalle alalle. Tuhat FERIAStar-kokonaisuutta ympäri koko maata työelämän kaikille nowatuotannon, nowapalvelujen, kuljetusten, huoltojen, muuttojen, nowarakentamisen, kor-

jausrakentamisen, entisöinnin, korjausten, kierrätyksen ja talteenoton sekä ravintoloiden, ruokapalvelujen ja cateringin ym. alueille merkitsee vielä yhteensä 100 000 työpaikkaa.

Upouusia FinnNowa-yrityksiä ja lisää työpaikkoja

FinnNowa-yritys on käsite ja toimintamuoto, jota meillä ei vielä ole käytössä. Tämä on tuleva maaseudun sampo, josta on apua seuraavasti:

- Synnyttää uusia työpaikkoja ja yrityksiä.
- Vahvistaa ekoettistä markkinataloutta.
- Pystyy sijoittamaan uusia maahanmuuttajia työelämään.
- Tuottaa korvamerkittyä rahaa valtion kassaan.

FinnNowa-yritys on pk-yritys, joka toimii millä tahansa ekoettisellä alalla ja valmistaa nowatuotteita tai tuottaa nowapalveluja aikaisemmin kerrottujen kriteerien mukaisesti. Sillä on toimitusjohtaja ja hallitus sekä kevyt organisaatio ja työntekijät kuten missä tahansa yrityksessä. Mutta sillä ei ole omistajaa eikä se ole pörs-siyhtiö osakkaineen, joille voitot menevät. Se on perustettu Finnveran tuella kantavan ekologisen liikeidean ympärille. Kun henkilöstön palkat, kulut, korot ja lyhennykset on maksettu ja sopiva määräraha on varattu investointeihin ja kehittämiseen, jäljelle jäävä voitto menee valtion kassaan kauden alussa yhteisesti sovittun kohteen rahoittamiseen.

Tähän tarvitaan

- osaava hallitus ja kokenut, dynaaminen toimitusjohtaja
- menestyvä tuotanto onnistuneille nowatuotteille tai -palveluille
- uusia työntekijöitä työaikareformin puitteissa
- kauden alussa päätettävä, työntekijöitä innostava rahoituskohde
- ehdottoman läpinäkyvä toiminta
- kokeneen seniorihallituksen ilman korvausta tekemä kansalaistyö.

Toiminnan tuloksena saamme uusia pk-yrityksiä, joitten voitto, joka normaalisti jäisi omistajalle tai maksettaisiin osinkoina osakkeenomistajille, meneekin nyt valtiolle johonkin lähi-seutua, omaa maakuntaa, hyödyttävään tai muuten tärkeäksi katsottuun tarpeeseen. Tästä voidaan äänestää, niin että kaikki yrityksessä voivat olla mukana päättämässä, miten Uutta Suomea rakennetaan. Näin syntyy aluksi tuhatkunta 50 hengen pk-yritystä kaikille uusille tuotantoalueille eli 50 000 työpaikkaa. Myöhemmin, kun ajatukseen totutaan, niitä syntyy lisää.

Maanviljely, lähiluomu, karjatalous ja luomuvilla

Kaikki edellä luetellut työpaikat ovat syntyneet maaseudun varsinaisen toimeentuloalueen ulkopuolelle. Kun otetaan mukaan otsikossa mainitut maaseudun perinteiset elinkeinot, työllistävät ne 100 000 ihmistä kaikissa maatalouden ammateissa. Vaikka vehnää tuskin enää viljellään,

on tilalle tullut alkuehnä, spelt. Sokerijuurikas korvataan juureksilla: punajuuri, porkkana, lanttu, nauris, bataatti, selleri, piparjuuri, palsterinakka, maa-artisokka ja jonkun veran perunaa. Lisäksi kaalit, sipulit, herneet, pavut, retiisit, raparperi, persilja ja tilli sekä muut kuivatut yrtit ja mausteet. Tämä suomalaisen sadon runsaus voidaan säilyttää myös talven varalle joko sellaisenaan tai kuivattuna. Puutarhamansikat, kuivattuina auringossa, ovat täysipainoista, vitamiinipitoista ravintoa – parempia kuin pakastettuina.

Kasveista ravinteita korvaamaan lääkkeet

Aikaisin kevästä läpi kesän voikukkaa salaatteihin, vihannesruokiin, pestoon, viherjuomiin, kuivattuna ja monipuoliseksi lääkekasviksi. Lisäksi metsästä marjat ja sienet sekä kaikki kesän ja syksyn ajan kasvatettavissa olevat vihannekset, puutarhamarjat ja hedelmät. Tällä hetkellä on Suomessa käynnissä lupaava kokeilu goji-marjan viljelystä. Sen onnistuessa meillä on uusi supermarja lisättäväksi mustikoiden, mansikoiden ja viinimarjojen rinnalle. Unohtaa ei sovi myöskään tyrnimarjaa, joka monipuolisena vitamiini- ja omegaöljyjen lähteenä on korvaamaton.

Toinen huomionarvoinen lääkekasvi, jota viljellään Euroopassa, on jättihelokki (evening primrose, "iltaesikko"). Kasvista saadaan helokkiöljyä, GLA:ta, jonka on todettu auttavan moniin sairauksiin kuten alkoholismiin, MS-tautiin, lasten yli-
vilkkauteen, nivelreumaan, allergioi-

hin, sydänvaivoihin ja skitsofreniaan. Tätä helokkiöljyä tullaan jatkossa tarvitsemaan yhä enemmän, sillä se pystyy korvaamaan monet haitalliset lääkkeet luonnollisella Omega-6-öljyllään, jota keho ei näissä sairauksissa pysty itse valmistamaan riittävästi. Siksi on tarpeellista, että tutustumme tämän kasvin viljelyyn omaa tarvettamme ja vientiä varten. Sekä tyrni että helokki, varoen ja viisaasti, kuumentamatta valmistettuina luomutuotteina, ovat perustana kannattavalle liiketoiminnalle.

Paju-, pellava-, hamppu-, ja nokkostuotteet

Osittain myös ruokatalouden ulkopuolelle ulottuvat vielä monihyötykasvit kuten pellava, hamppu ja nokkonen. Nokkonen on mielenkiintoinen ja monipuolinen kasvi, josta on hyvin moneksi; ravinnoksi, tekstiileihin, mutta onpa sitä kokeiltu muovia vastaavaksi ekotuotteeksi. Tämän teki Neiti Nokkonen jo yli viisitoista vuotta sitten Loviisassa. Pajunkasvatus erilaisiin tarpeisiin on mielenkiintoinen alue, josta voidaan kehittää tuoteryhmiä käsityöalojen, mutta myös teollisuuden käyttöön. Nykyisen taitotiedon avulla on varmasti mahdollista kehittää myös joka puolella kasvavasta kaislasta esimerkiksi rakennusosalalle tuote, joka sekoitettuna muihin materiaaleihin on sopiva lämpöeristeenä. Edellä mainittujen kokeilujen lisäksi karjatalous: koko lampaanhoidon alue, raakamaidontuotanto, kanankasvatus sekä vuokrattavat työ- ja ratsuhevoset. Sikojen kasvatus loppuu

monestakin syystä melko nopeasti, sillä lihansyönnin vähentyessä sianliha unohtuu ensimmäisenä.

Toteutus vuoteen 2032 mennessä

Tällä tavoin on maahamme syntynyt yhteensä 550 000 uutta mikro- ja pk-yritysten työpaikkaa sellaisille, ihmisten itsensä valitsemille alueille, jotka kiinnostavat heitä tai joissa heillä jo on osaamista. Tämä kaikki on mahdollista toteuttaa seuraavien parinkymmenen vuoden aikana. Siihen tarvitaan sekä päättäjiä että kansalaisten nopeita päätöksiä, positiivista asennemuutosta ja käytännön ajattelua ja toimintaa. On aloitettava heti.

Suomen maaseutu on täpötäynnä uusia, perustamattomia työpaikkoja ja työmahdollisuuksia kuten edellisestä luettelosta käy selvästi ilmi. Yksin on vaikea saada aikaan mitään, mutta yhteistyöllä FERIASTAR-ryhmissä sekä FINNNOWA-yrityksissä, NOWAKLINIKOILLA ja varsinkin lähiköissä, myös digitaalisten palvelujen sekä it- ja sähköisen median lukemattomilla, vielä keksimättömillä alueilla, tarpeissa ja palveluissa, tulevat mahdollisuudet näkyviksi ja niihin on yhdessä helppo tarttua. Viimeksi mainitut tarpeet ovat juuri sellaisia, joissa emme vielä paremmasta tiedä. Kun ne on keksitty ja kehitetty, ne helpottavat elämäämme ja työtämme ratkaisevasti. Aivan kuten tietokone ja internet jo nyt ovat tehneet.

Koulutus ja kurssit avaavat Feria-käsikirjaa

Vuosien varrella ne ihmiset, jotka ovat alustavasti tutustuneet FeriaStrategiaan, ovat kertoneet Feria-ohjelman olevan liian laajan hahmotettavaksi. Tämä ei kuitenkaan ole niin vaikeaa kuin ensi silmäyksellä vaikuttaa. Feria on palapeli, jossa on kuva ja aihe. Siinä on viisi ja puoli miljoonaa palaa, jotka yhdessä alueittain ja aiheittain muodostavat houkuttelevan, kauniin ja monimuotoisen kuvan Uudesta Suomesta. Kansalainen, joka yhtäkkiä, nopeasti, selailee Feria-käsikirjaa, ei pääse sisälle sen aihepiireihin. Hänestä tuntuu kuin näitten palojen valtava rökkiö olisi kaadettu hänen eteensä ilman mitään järkeä tai järjestystä. Kun ostat palapelin kaupasta, siinä on aina mukana kuva, joka näyttää valmiin tuloksen. Muuten kokoaja olisi yhtä hukassa kuin suunnistaja ilman karttaa.

Feria-palapeli on kartta uuteen maailmaan

Sama periaate on myös Feria-käsikirjassa. Ilman kokonaiskuvaa ei synny helposti käsitettävää ja käsiteltävää lopputulosta. Mutta kun kuva on tiedossa, voi jokainen oman mielityksensä mukaan löytää oman palansa. Hän voi myös luottaa siihen, että hänen palansa tulee sopimaan kokonaisuuteen ilman, että hänen tarvitsee huolehtia muista paloista. Jokaisen kansalaisen palalla on oma ainutlaatuinen paikkansa. Tämän oikean alan ja palan löytymi-

seen tarvitaan Feria-kursseja ja -luentoja. Kun käsikirjaan syväliemmin perehtyneet Feria-ohjaajat paloittelevat kokonaisuuden aihepiireittäin sopiviin osiin, on jokaisen helpompi löytää oma paikkansa.

Käsikirja on pakattu tiiviiseen muotoon, ja kaavioineen ja mietelauseineen se on niin täynnä sulateltavaa, että jo yhdestä kaaviosta voi pitää aihetta käsittelevän luennon. Siksi on tärkeää, että erikoistuneet Feria-ohjaajat avaavat ja jäsentävät tätä mahdollisuuksien arkkua. Ensin valitaan se alue, joka kiinnostaa, sitten se työmuoto, joka tuntuu houkuttelevimmalta, ja lopuksi päättään myös se, minkälaisen yhteistyöryhmän, työyhteisön, kanssa haluaa mieluiten toimia. Palat lokahtelevat paikoilleen, ja kuin itsestään kuva alkaa muodostua. Arkipäivästä on tullut hauskaa, mielenkiintoista ja jännittävää.

Väestönlisäys luo kasvua ja vaurautta

Koulutus ja kaikkien alojen kurssit lisäävät henkilötarvetta. Pian huomataan, että tarve maahanmuuttajista ja heidän panoksestaan kasvaa. Emme enää selviä kaikesta työstä ilman heitä, sillä pitkäaikaisesti syrjäytyneinä olevien työllistyminen ja totuttelu työelämään kestää tavallista kauemmin. Joudumme väliaikaisesti tilanteeseen, jossa tarvitsemme työvoimaa ulkomailta ennen kuin kaikki suomalaiset työttömät on työllistetty.

Tämä on todella vain väliaikainen tilanne. Kaikkien tulisi ymmärtää tä-

män vaiheen syy ja luonne sekä sen väistämätön ilmaantuminen eikä huolestua. Kaikille riittää työtä. Juuri sellaista, jossa he viihtyvät ja pystyvät antamaan parastaan. Tämä yksi-

öllinen sopeutus vie kuitenkin enemmän aikaa, mutta tuo lopulta suurimman tasapainon ja tyydytyksen kaikille.